

Museu d'Història
Tarragona

Manual bàsic d'identitat corporativa

Aquest manual mostra com utilitzar els principis bàsics de la imatge corporativa del Museu d'Història de Tarragona.

La identitat està composta per diferents elements que, combinats, construeixen el sistema bàsic d'identitat visual de la marca.

Perquè la imatge corporativa sigui sòlida i coherent, sigui quin sigui el mitjà en què aquesta vagi a aplicar-se, és important seguir fidelment les regles descrites en aquest manual. En cas de dubte, s'haurà de consultar amb el Museu d'Història de Tarragona.

1

---

05 **Marca**

---

06 **Isotip**
08 **Logotip**
11 **Construcció**
12 **Versió 1 [V1]**
19 **Versió 2 [V2]**

2

---

26 **Color**

---

28 **Color corporatiu**
29 **Colors complementaris**
33 **Convivència**

3

---

37 **Tipografia**

---

38 **Tipografia corporativa**
43 **Tipografia secundària**
44 **Convivència**

4

---

45 **Recursos**

---

47 **Il·lustracions**
48 **Fotografies**

5

---

49 Papereria

- 50 Formats
  - 51 Targetes
  - 53 Paper de carta
  - 55 Entrades
  - 61 Carpeta
  - 63 Presentacions
  - 65 Acreditacions
  - 67 Avisos
-

6

---

69 Comunicació

- 70 Formats
  - 72 Sistema
  - 78 Aplicacions
-

7

---

82 Identitat digital

- 83 Formats
  - 85 Signatura digital
  - 87 Perfils de xarxes
  - 90 Favicon del web
  - 91 Marca aplicada al web
  - 94 Audiovisuals
-

8

---

96 Senyalització

- 97 Formats
  - 98 Convivència
  - 99 Tipus I
  - 101 Tipus II
  - 103 Tipus III
  - 105 Tipus IV
  - 106 Tipus V
-

---

05 Marca

---

06 Isotip

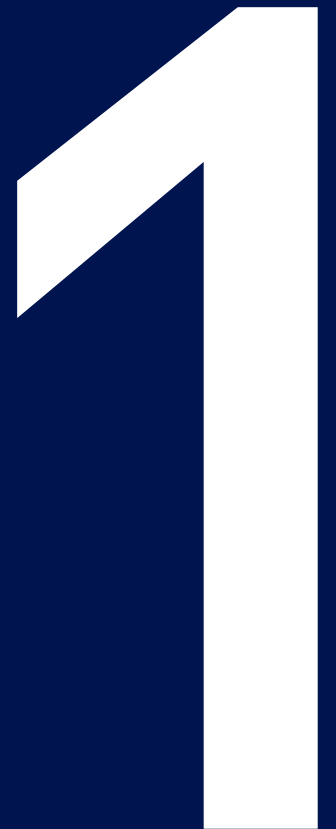
08 Logotip

11 Construcció

12 Versió 1 [V1]

19 Versió 2 [V2]

---

1. Marca

Isotip

A la majoria dels monuments que formen part del Museu d'Història de Tarragona es visualitza una part del total, la resta ens l'hem d'imaginar. L'isotip neix sota aquest concepte d'històries amagades.

1. Marca

Isotip

L'isotip del Museu d'Història de Tarragona és un element fonamental en la composició de la marca. En determinades ocasions, l'isotip pot presentar-se sense anar acompanyat del logotip. Sempre seguint les indicacions d'aquest manual i, en cas de dubte, consultant amb el Museu d'Història de Tarragona.

1. Marca

Logotip

El Museu d'Història parla de diferents moments i fets que perduren en el temps, i el seu logotip busca treballar amb una revisió contemporània de les tipografies del segle XVII. Mostrant-se amb una tipografia actual però amb connotacions del passat.

1. Marca

Logotip – Versió 1 (a dues línies)

Museu d'Història
Tarragona

El logotip és la representació gràfica de la marca verbal i ha estat construït amb la tipografia Signifier. Està constituït per la part de la marca que es pot pronunciar. Forma part de la identitat visual de la marca.

1. Marca

Logotip – Versió 2 (a tres línies)

Museu
d'Història
Tarragona

1. Marca

Construcció

La construcció de la marca és la unió del logotip i l'isotip. Aquests no poden redibuixar-se o distorsionar-se i es faran servir en el color que marca aquest manual.

Hi ha 2 possibles construccions de la marca del Museu d'Història de Tarragona per poder adaptar-se a diferents formats:

Versió 1 [V1]

Versió 2 [V2]

1. Marca

Versió 1 [V1]

La Versió 1 [V1] és la construcció principal de la marca. La utilitzarem en mides més reduïdes. En versions menors a 18 mm d'alçada en formats impresos i 50 px d'alçada en formats digitals.

1. Marca

Versió 1 [V1] – Àrea de seguretat

1. Marca

Versió 1 [V1_Pluma_1]

IVIH Museu d'Història
Tarragona

The logo consists of the acronym 'IVIH' in a bold, black, sans-serif font. To its right, the words 'Museu d'Història' are written in a bold, black, serif font, and 'Tarragona' is written below it in a black, italicized serif font.

1. Marca

Versió 1 [V1_Pluma_2]

IVIH Museu d'Història
Tarragona

The logo consists of the acronym 'IVIH' in a bold, white, sans-serif font. To its right, the words 'Museu d'Història' are written in a white, serif font, with 'Tarragona' written below it in a white, italicized serif font. The entire logo is centered on a solid black background.

1. Marca

Versió 1 [V1_Color_1]

IVIH Museu d'Història
Tarragona

The logo consists of the acronym 'IVIH' in a bold, dark blue, sans-serif font. To its right, the words 'Museu d'Història' are written in a dark blue, serif font, with 'Tarragona' written below it in a dark blue, italicized serif font.

1. Marca

Versió 1 [V1_Color_2]

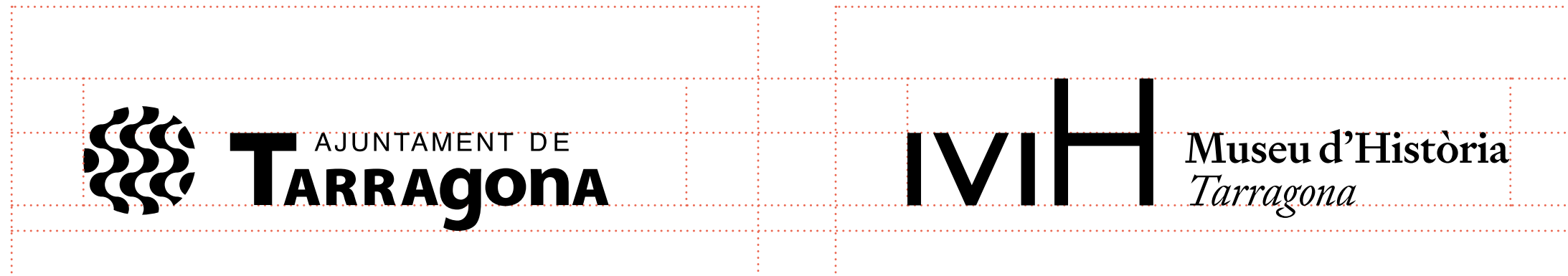

IVIH Museu d'Història
Tarragona

The logo consists of the acronym 'IVIH' in a bold, white, sans-serif font. To its right, the words 'Museu d'Història' are written in a white, serif font, with 'Tarragona' written below it in a white, italicized serif font. The entire logo is centered on a dark blue background.

1. Marca

Versió 1 [V1] – Convivència

1. Marca

Versió 2 [V2]

La versió 2 [V2] és la construcció secundària de la marca. La utilitzarem en mides més grans. En versions majors a 18 mm d'alçada en formats impresos i 50 px d'alçada en formats digitals.

1. Marca

Versió 2 [V2] – Àrea de seguretat

1. Marca

Versió 2 [V2_Pluma_1]

Museu d'Història
Tarragona

MITH

1. Marca

Versió 2 [V2_Pluma_2]

Museu d'Història
Tarragona

MIH

1. Marca

Versió 2 [V2_Color_1]

Museu d'Història
Tarragona

MITH

1. Marca

Versió 2 [V2_Color_2]

Museu d'Història
Tarragona

MIH

1. Marca

Versió 2 [V2] – Convivència

---

26 Color

---

28 Color corporatiu

29 Colors complementaris

33 Convivència

---

2. Color

L'ús del color Blau MH és una de les principals senyes d'identitat, una referència de marca.

S'utilitzarà per a reproduir la marca i per a elements de papereria i comunicació.

2. Color

Color corporatiu

Pantone 2768 C

R0 G20 B80

#001450

C100 M60 Y0 K80

2. Color

Color secundari 1

Pantone 135 C
R255 G200 B90
#ffc85a
C0 M22 Y75 K0

2. Color

Color secundari 2

Pantone 7416 C
R235 G105 B80
#eb6950
C0 M75 Y70 K0

2. Color

Color secundari 3

Pantone Warm Grey 5 C

R160 G150 B150

#aaa096

C35 M35 Y40 K0

2. Color

Color secundari 4

Pantone Warm Grey 1 C
R215 G205 B200
#d6d1ca
C15 M15 Y15 K0

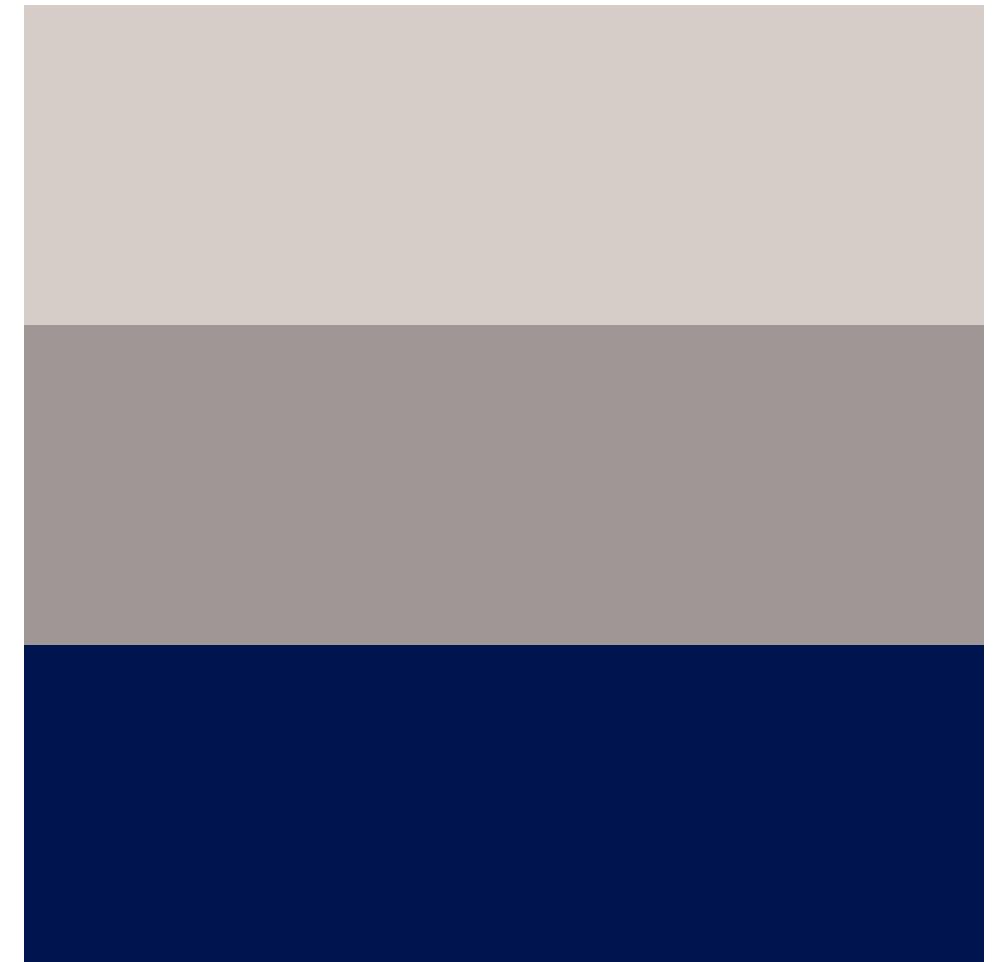
2. Color

Convivència

Treballarem els colors en diferents capes com la sobreposició per nivells dels diversos moments de la història que es van sumant.

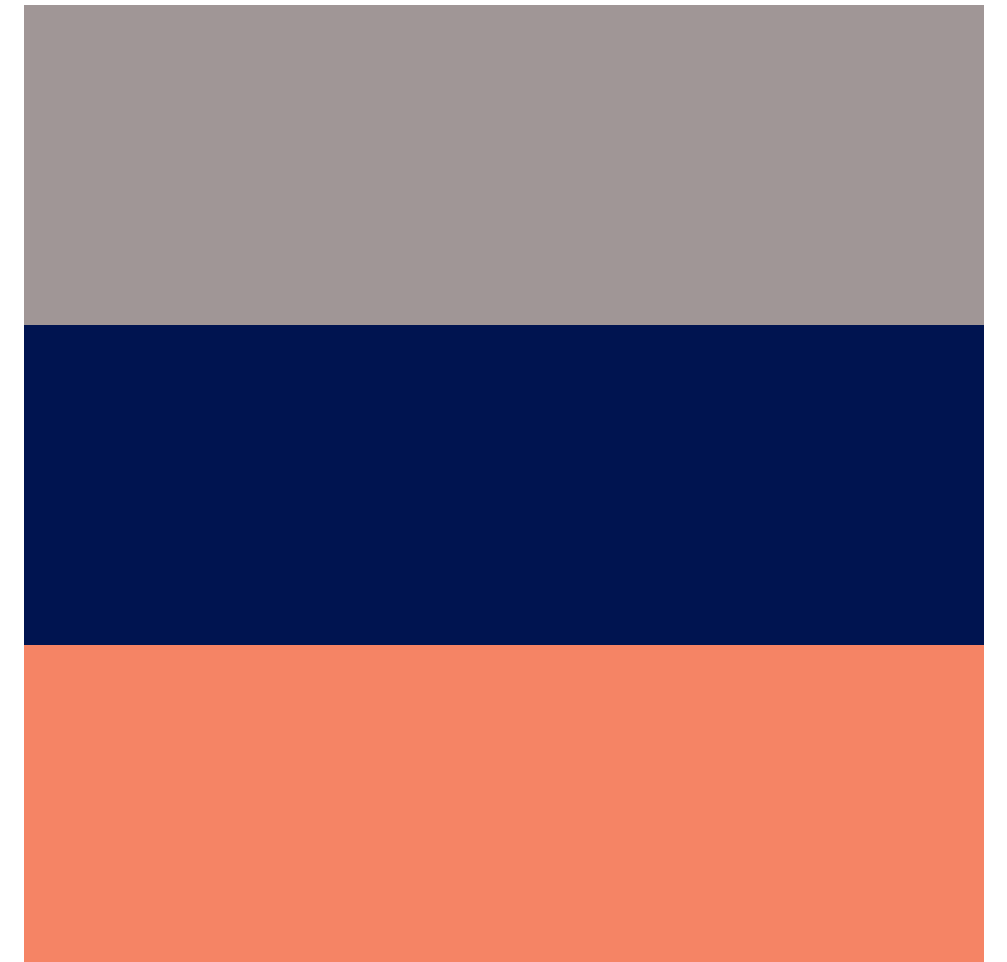
2. Color

Convivència

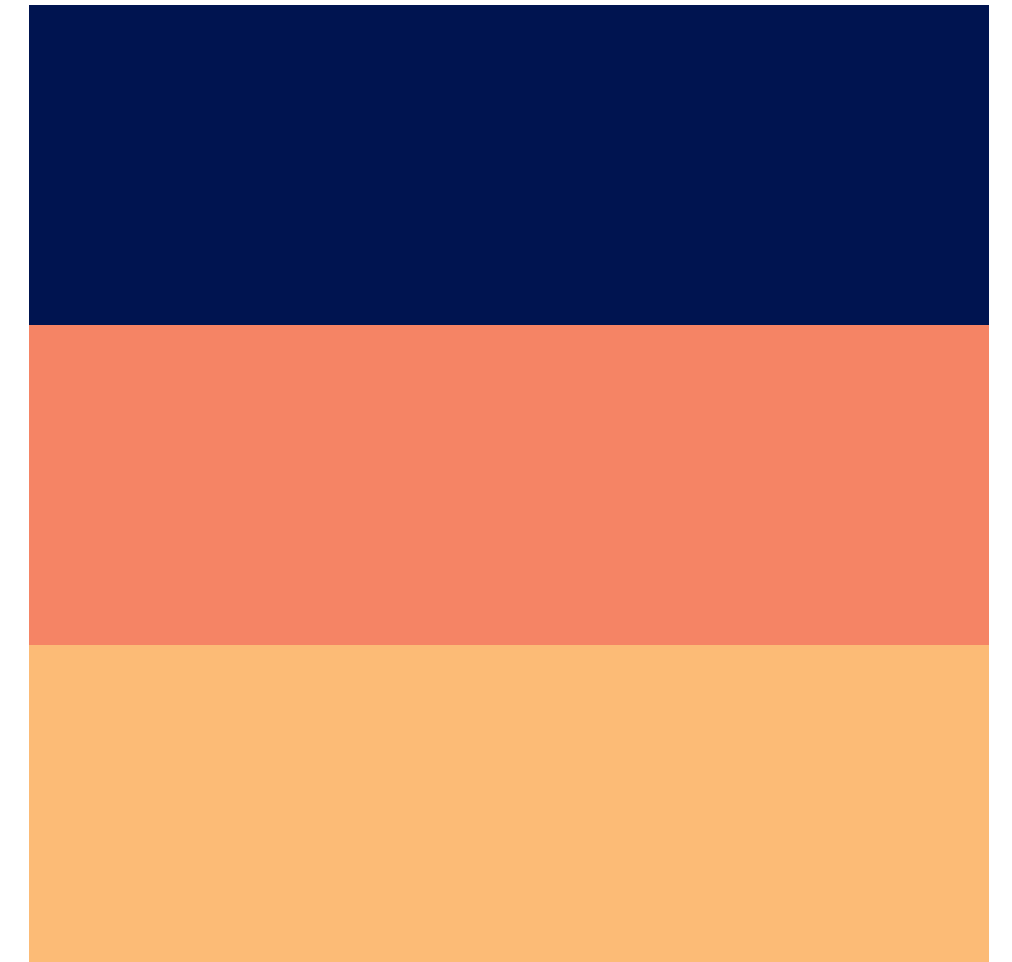
2. Color

Convivència

2. Color

Convivència

---

37 **Tipografia**

- 38 **Tipografia corporativa**
  - 43 **Tipografia secundària**
  - 44 **Convivència**
-

3. Tipografia

Tipografia corporativa

La tipografia corporativa és el Signifier de la fonèria de Nova Zelanda, Klim Type.

Signifier és una revisió contemporània de les tipografies del segle XVII i va ser dissenyada per Kris Sowersby aquest 2020.

Aquesta tipografia té una forta personalitat i actuarà com un dels identificadors de la marca.

3. Tipografia

Tipografia corporativa

Signifiner

3. Tipografia

Tipografia corporativa

Signifier Light – 120 pt

TARRACO
ROMANA

3. Tipografia

Tipografia corporativa

Signifier Medium – 120 pt

**Històries
Amagades**

3. Tipografia

Tipografia corporativa

Muralla Romana. Passeig arqueològic

Muralla. Paseo Arqueologico
Wall. Archaeological Promenade
Mur romain. Balade archeologique

3. Tipografia

Tipografia secundària

Gel·li·x

3. Tipografia

Convivència

Gellix Medium – 300 pt

4h

Signifier Light – 60 pt

TARRACO
ROMANA

---

45 Recursos

---

47 Il·lustracions

48 Fotografies

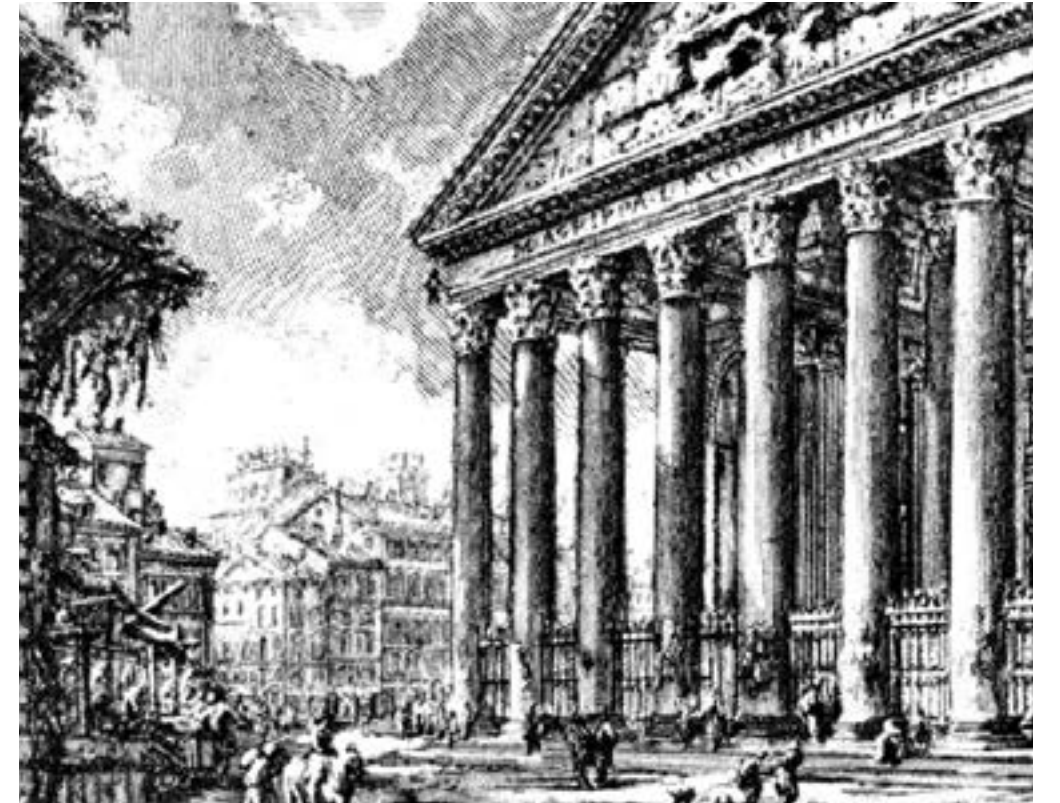
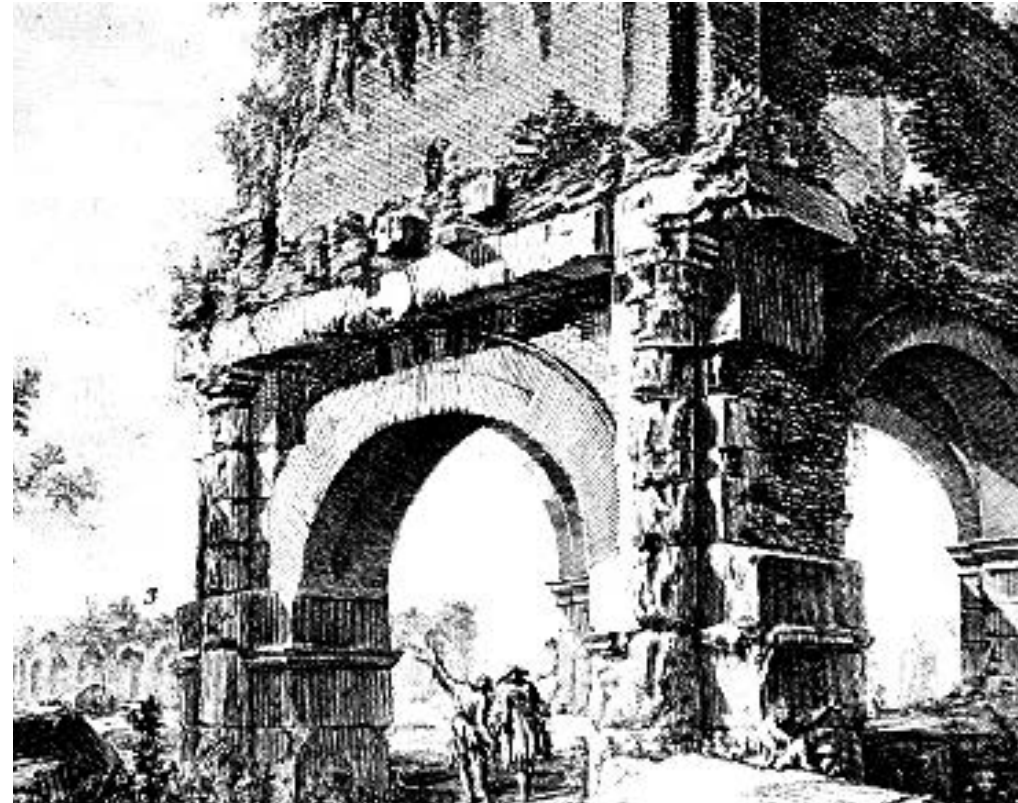
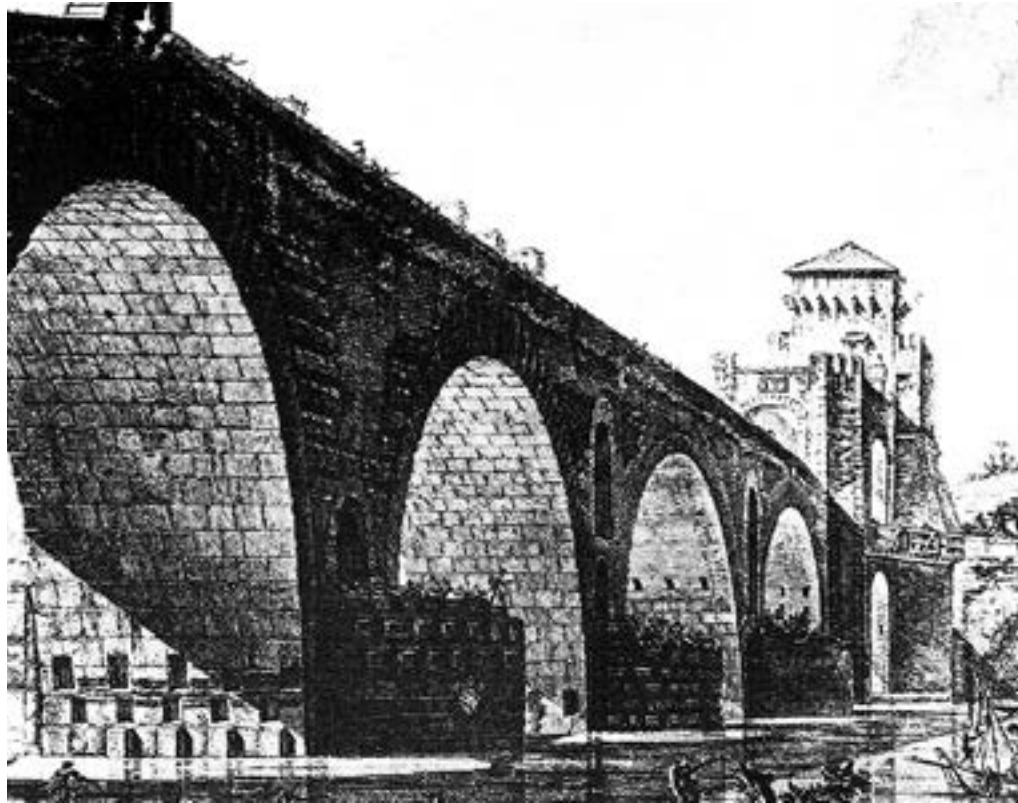

4. Recursos

El to de les il·lustracions i les fotografies també actuarà com un dels identificadors de la marca.

4. Recursos

Il·lustracions

Il·lustracions de referència per veure l'estil.
Autor il·lustracions: Giovanni Battista Piranesi

4. Recursos

Fotografies

Fotografies de referència per veure el to.
Drets de les fotografies: Revista FMR

---

49 Papereria

- 50 Formats
  - 51 Targetes
  - 53 Paper de carta
  - 55 Entrades
  - 61 Carpeta
  - 63 Presentacions
  - 65 Acreditacions
  - 67 Avisos
-

5. Papereria

Formats

Tipus de paper: sempre que sigui possible, es farà servir paper FSC, que certifica que el paper procedeix de boscos gestionats de forma sostenible.

Formats: les mesures dels formats de les diferents peces de papereria es fixen segons les normes DIN.

5. Papereria

Targetes

Cara A

Cara B

5. Papereria

Targetes

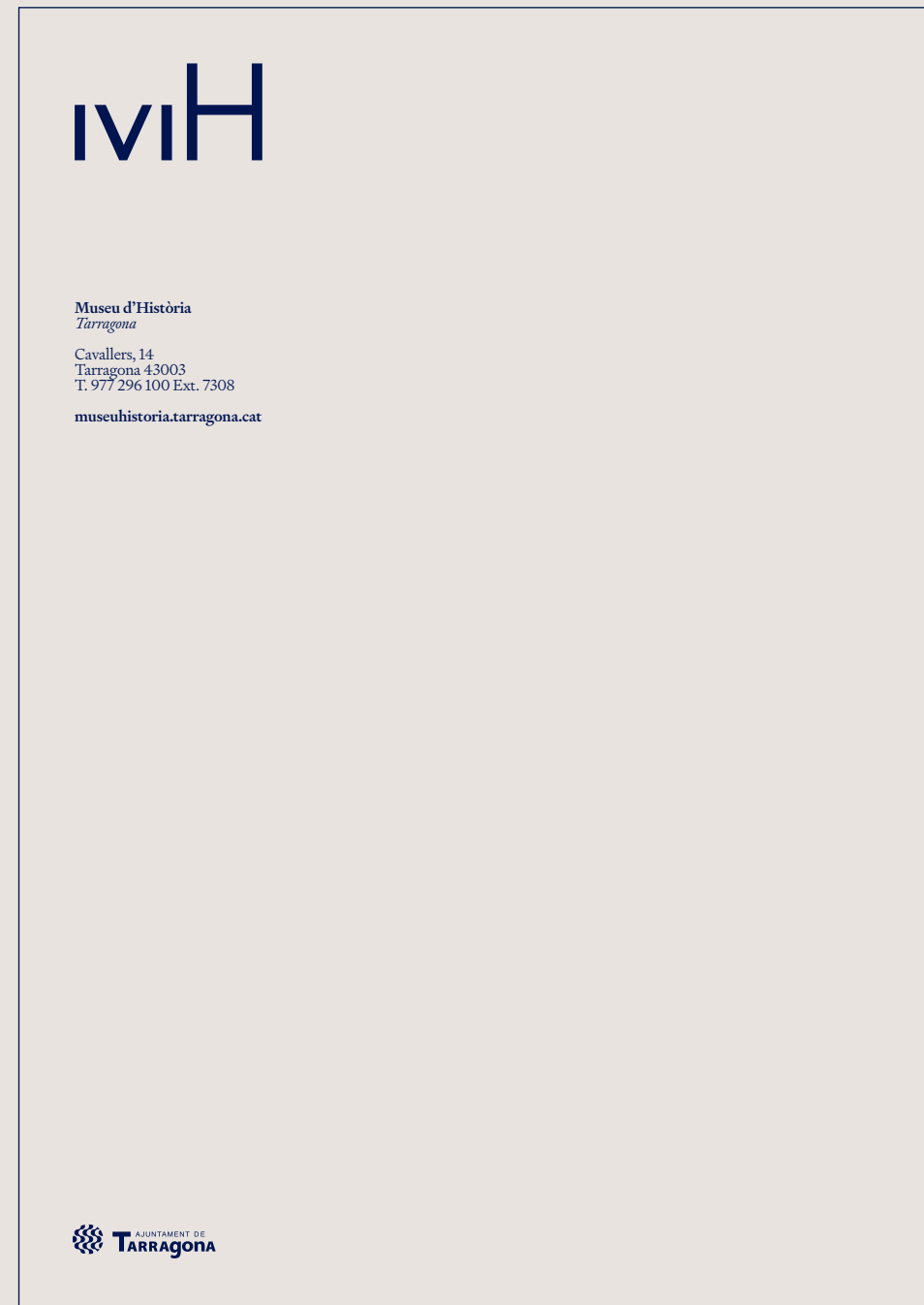

Format: 80 × 50 mm
Escalat: 150%

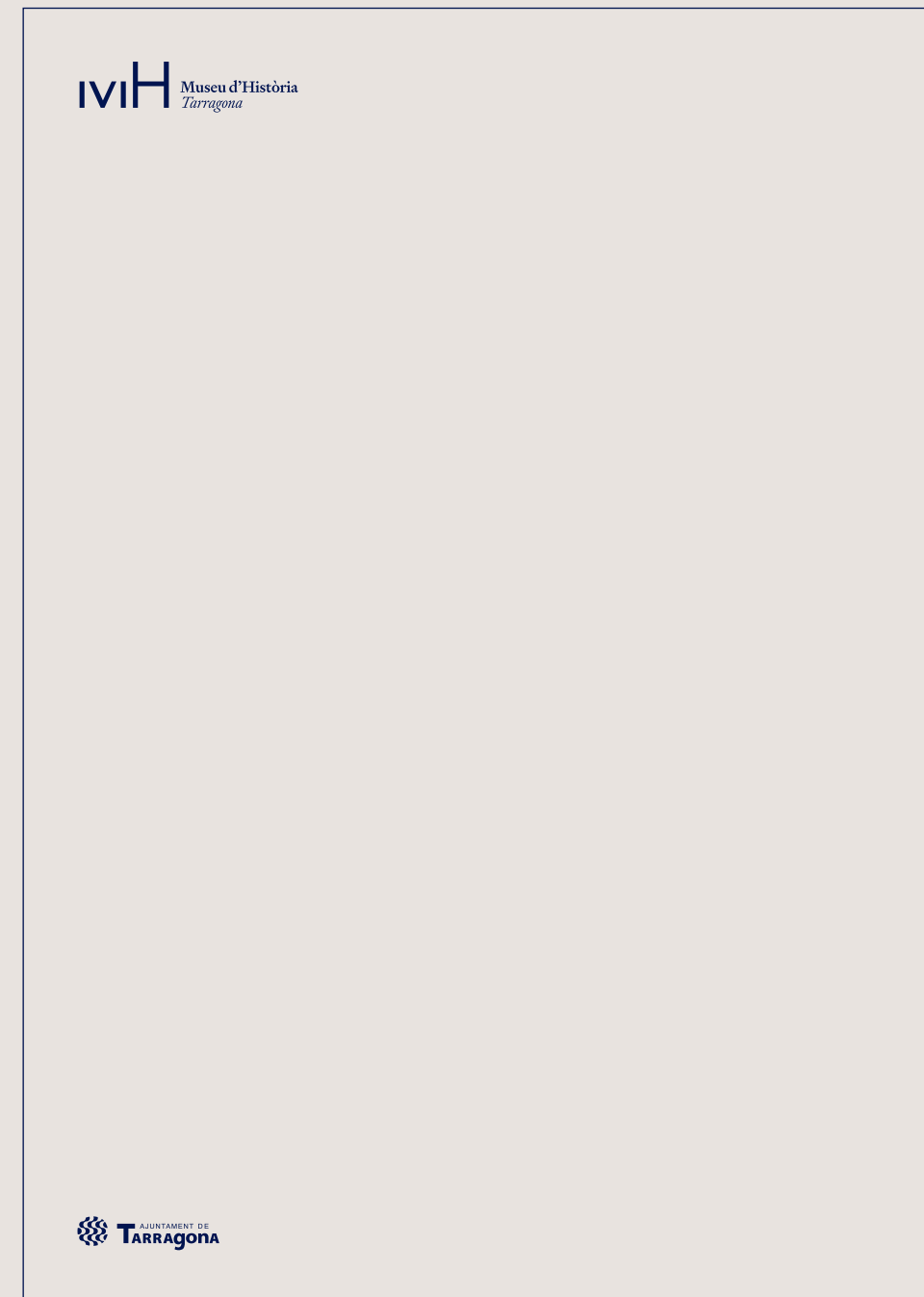
5. Papereria

Paper de carta

Tipus 1

Tipus 2

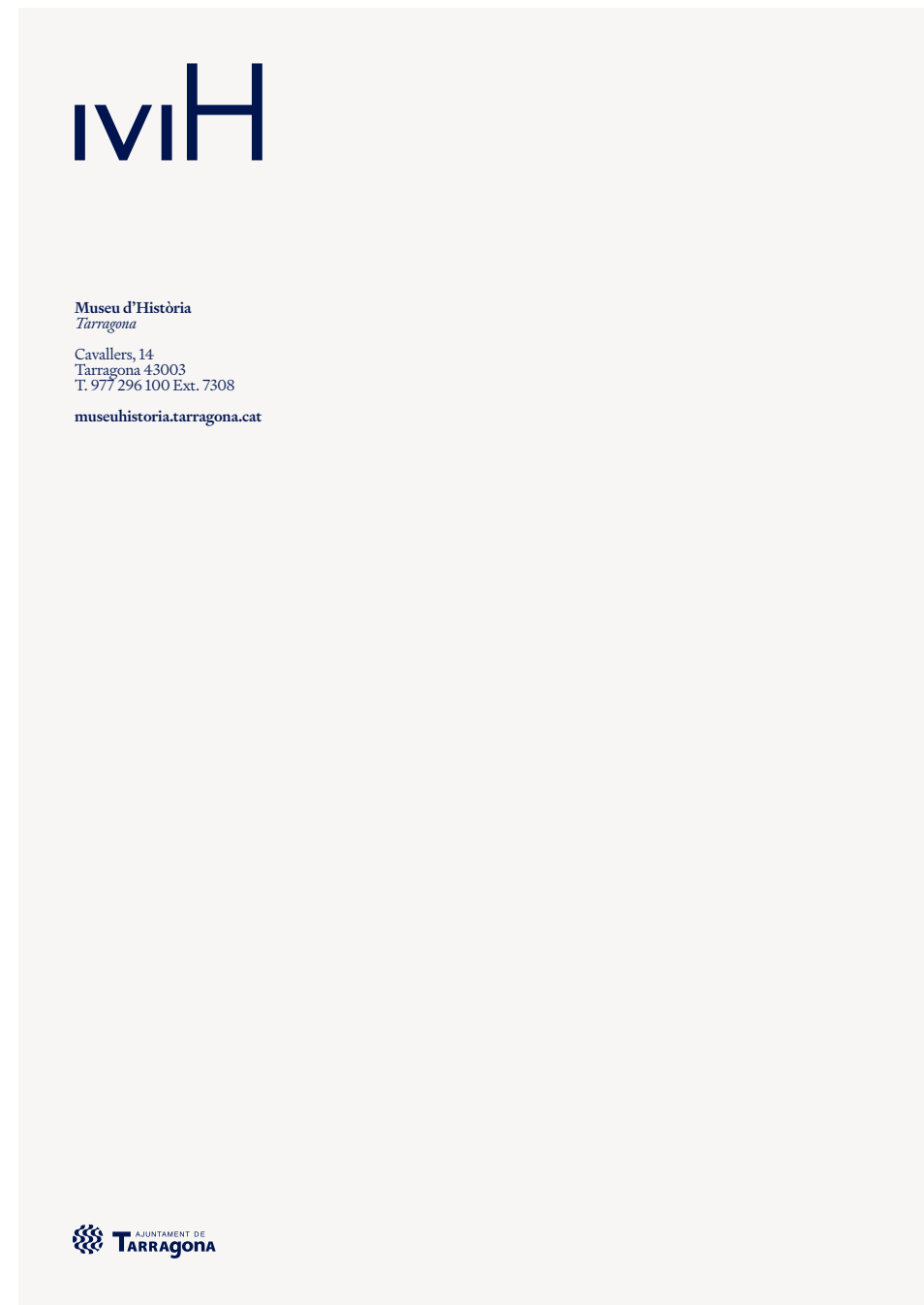

Format: DIN A4
Escalat: 60%

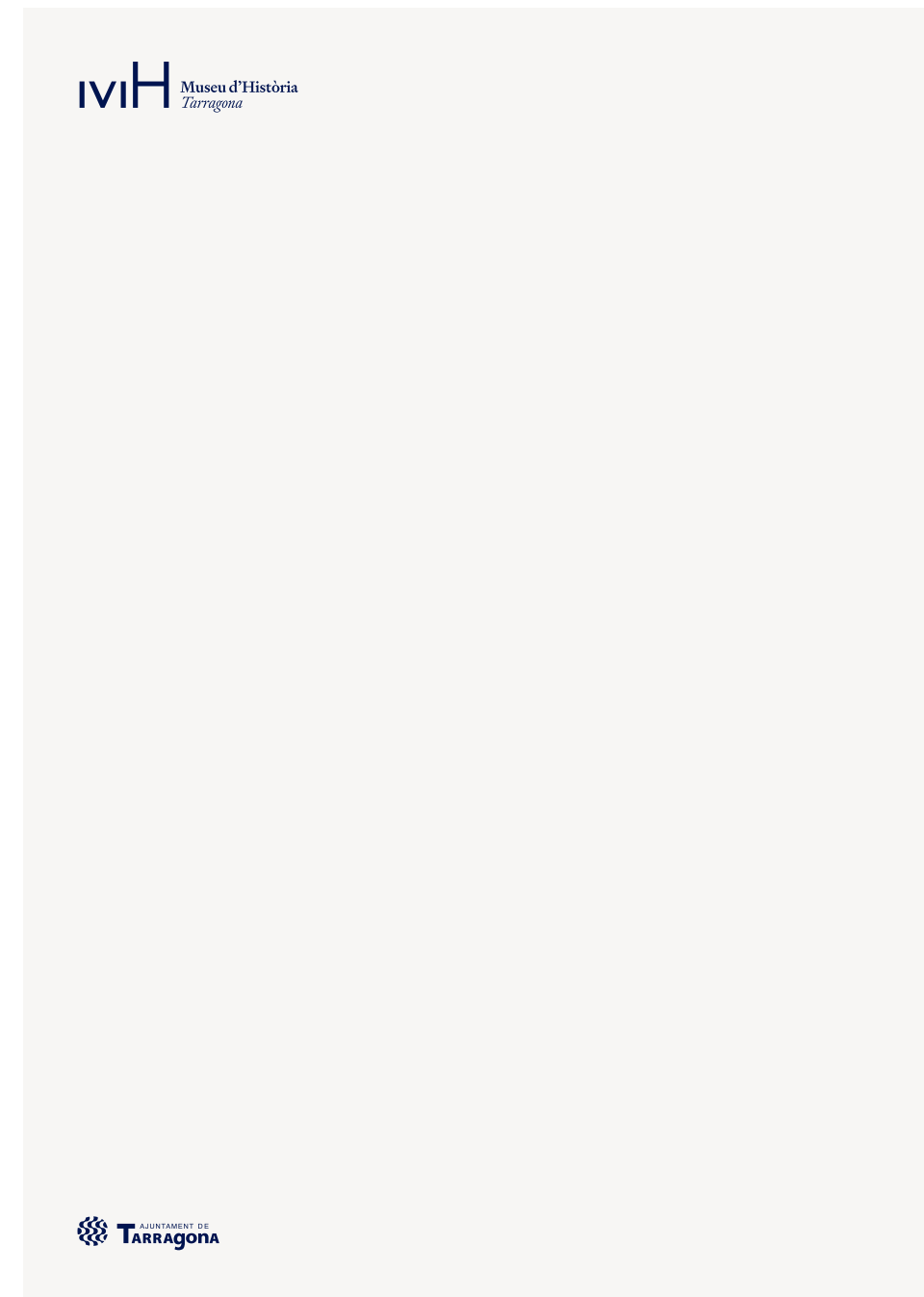
5. Papereria

Paper de carta

Tipus 1

Tipus 2

5. Papereria

Entrades

Tipus Individual

Tipus Individual Bonificada

Format: 148×70 mm
Escalat: 135 %

5. Papereria

Entrades

Tipus Individual

Tipus Individual Bonificada

Format: 148×70 mm
Escalat: 135 %

5. Papereria

Entrades

Tipus Grupal

Tipus Grupal Bonificada

5. Papereria

Entrades

Tipus Grupal

Tipus Grupal Bonificada

Format: 148×70 mm
Escalat: 135 %

5. Papereria

Entrades

<p>Entrada Conjunta</p> <p>Per a tots els recintes 11,05 EUR</p> <p>Control</p> <hr/> <p>Museu d'Història <i>Tarragona</i></p>	<p>Museu d'Història <i>Tarragona</i></p> <p>Entrada Conjunta Per a tots els recintes 11,05 EUR</p> <p>Control</p> <p>Consulta més informació a museuhistoria.tarragona.cat</p> <p>Aquesta entrada us permet, també, l'accés gratuït a les Voltes del Pallol, al Museu d'Art Modern, a la pedrera d'El Mèdol i a l'Aqüeducte de les Ferreres.</p> 	<p>MURALLES CASA CASTELLARNAU CASA CANALS PRETORI - CIRC ROMÀ AMFITEATRE FÒRUM LOCAL</p>
---	--	---

Tipus Conjunta

<p>Entrada Conjunta Bonificada</p> <p>Per a tots els recintes 5,50 EUR</p> <p>Control</p> <hr/> <p>Museu d'Història <i>Tarragona</i></p>	<p>Museu d'Història <i>Tarragona</i></p> <p>Entrada Conjunta Bonificada Per a tots els recintes 5,50 EUR</p> <p>Control</p> <p>Consulta més informació a museuhistoria.tarragona.cat</p> <p>Aquesta entrada us permet, també, l'accés gratuït a les Voltes del Pallol, al Museu d'Art Modern, a la pedrera d'El Mèdol i a l'Aqüeducte de les Ferreres.</p> 	<p>MURALLES CASA CASTELLARNAU CASA CANALS PRETORI - CIRC ROMÀ AMFITEATRE FÒRUM LOCAL</p>
---	--	--

Tipus Conjunta Bonificada

5. Papereria

Entrades

Tipus Conjunta

Tipus Conjunta Bonificada

Format: 148×70 mm
Escalat: 135 %

5. Papereria

Carpeta

Format plegat: 310×215 mm
Format desplegat: 509×390 mm
Escalat: 50%

5. Papereria

Carpeta

Cara A

Cara B

Format plegat: 310×215 mm
Format desplegat: 509×390 mm
Escalat: 50%

5. Papereria

Presentacions

Museu d'Història
Tarragona

Títol del document

Museu d'Història
Tarragona

ivih

APARTAT
DEL DOCUMENT

1.2

APARTAT
DEL DOCUMENT

1.2

Duis eu euismod purus, ac tempus massa. Donec non sem metus. Mauris vehicula augue nec mattis feugiat. Fusce vitae vehicula tellus. Vivamus elit urna, efficitur id faucibus ac, rhoncus sed tortor. Morbi accumsan elementum sapien, et pretium elit efficitur non. Sed aliquam odio ipsum, a faucibus nisl facilisis in. Phasellus id arcu erat. Nam nec arcu nunc.

Ut eget lacinia est. Mauris id vehicula massa. Phasellus nec elit placerat, tincidunt enim in, tempus dolor. Morbi ac tellus hendrerit, malesuada sem non, malesuada purus. Morbi posuere elit vel mauris bibendum, a aliquam massa pretium. Ut accumsan vel urna vitae malesuada. Ut non lectus mollis, blandit orci at, auctor risus.

Sed varius leo sed nibh euismod, sed cursus quam tempus. Suspendisse vel magna luctus, scelerisque risus a, efficitur mauris. Vivamus scelerisque lectus tellus, eu vestibulum nisi consequat at. Nuncassa nisl, pulvinar vel augue ut, porta imperdiet neque.

Etiam purus turpis, tempus eget commodo mattis, posuere vel est. Duis nibh augue, auctor congue nibh sed, laoreet scelerisque enim. Mauris dignissim felis in nisl vulputate tincidunt. Cras interdum odio at odio finibus rutrum. Nunc malesuada laoreet nisi. Sed egestas, odio vitae pulvinar faucibus, nibh justo consequat nunc, ut convallis dolor urna sed sem. Etiam commodo eros a arcu auctor rutrum. Quisque porttitor ante nec semper pellentesque.

ivih

Museu d'Història
Tarragona

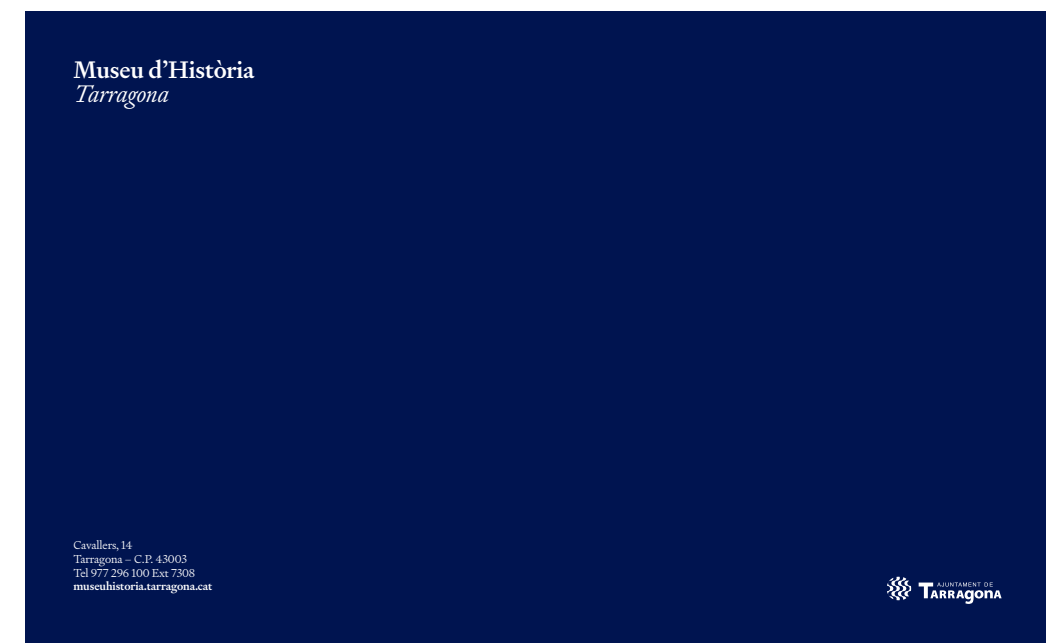
Cavallers, 14
Tarragona – C.P. 43003
Tèl 977 296.100 Ext. 7308
museuhistoria.tarragona.cat

ajuntament de
TARRAGONA

Format: 1280x800px
Escalat: 30%

5. Papereria

Presentacions

Format: 1280×800px
Escalat: 30%

5. Papereria

Acreditacions

Cara A

Cara B

5. Papereria

Acreditacions

Cara A

Cara B

5. Papereria

Avisos

Tipus 1

AVÍS

AVISO
NOTICE
ATTENTION

Amb motiu de les eleccions aquest monument romandrà tancat el dia d'avui. Disculpeu les molèsties.

Con motivo de las elecciones este monumento permanecerá cerrado el día de hoy. Disculpen las molestias.

On the occasion of Election this monument will remain closed today. Sorry for the inconvenience.

A l'ocasion des élections, ce monument restera fermé aujourd'hui. Désolé pour le dérangement.

Museu d'Història
Tarragona
Cavallers, 14
Tarragona 43003
T. 977 296 100 Ext. 7308
museuhistoria.tarragona.cat

Tipus 2

GRÀCIES PER RESPECTAR LES NORMES!

¡Gracias por respetar las normas!
Thanks for respecting the rules!
Merci de respecter les règles!

Museu d'Història
Tarragona
Cavallers, 14
Tarragona 43003
T. 977 296 100 Ext. 7308
museuhistoria.tarragona.cat

5. Papereria

Avisos

Tipus 1

AVÍS

*AVISO
NOTICE
ATTENTION*

Amb motiu de les eleccions aquest monument romandrà tancat el dia d'avui. Disculpeu les molèsties.

Con motivo de las elecciones este monumento permanecerá cerrado el día de hoy. Disculpen las molestias.

On the occasion of Election this monument will remain closed today. Sorry for the inconvenience.

A l'ocasion des élections, ce monument restera fermé aujourd'hui. Désolé pour le dérangement.

Museu d'Història
Tarragona
Cavallers, 14
Tarragona 43003
T: 977 296 100 Ext. 7308
museuhistoria.tarragona.cat

Tipus 2

**GRÀCIES PER
RESPECTAR
LES NORMES!**

¡Gracias por respetar las normas!
Thanks for respecting the rules!
Merci de respecter les règles!

Museu d'Història
Tarragona
Cavallers, 14
Tarragona 43003
T: 977 296 100 Ext. 7308
museuhistoria.tarragona.cat

---

69 Comunicació

---

70 Formats

72 Sistema

78 Aplicacions

---

6. Comunicació

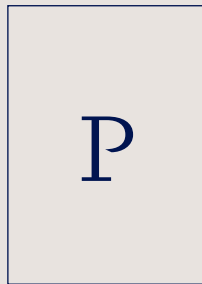
Formats

Per a les publicacions s'utilitzen aquests tres formats DIN: A5, A4 i A3. A l'esquema s'hi mostren els formats i plegats. La P indica la portada de la publicació: A5 (148 × 210 mm) A4 (210 × 297 mm) A3 (297 × 420 mm).

6. Comunicació

Formats

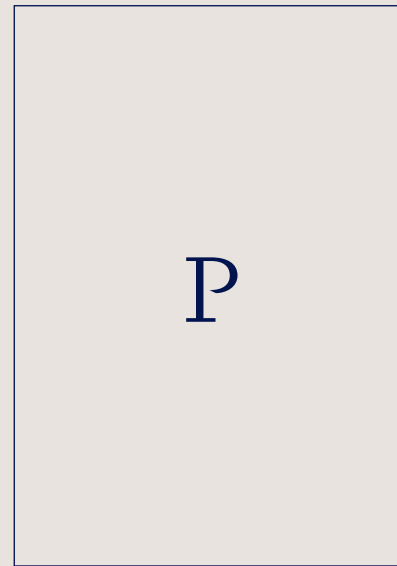
DIN A5

DIN A5 – Llibre

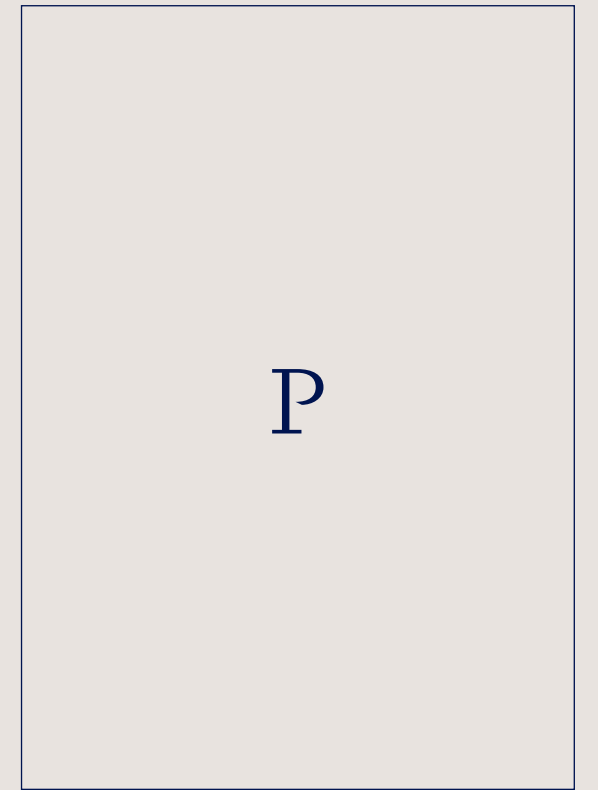
DIN A4

DIN A3

DIN A3

DIN A5

Postal

Llibre

Acte

Plegat en creu

Pòster

6. Comunicació

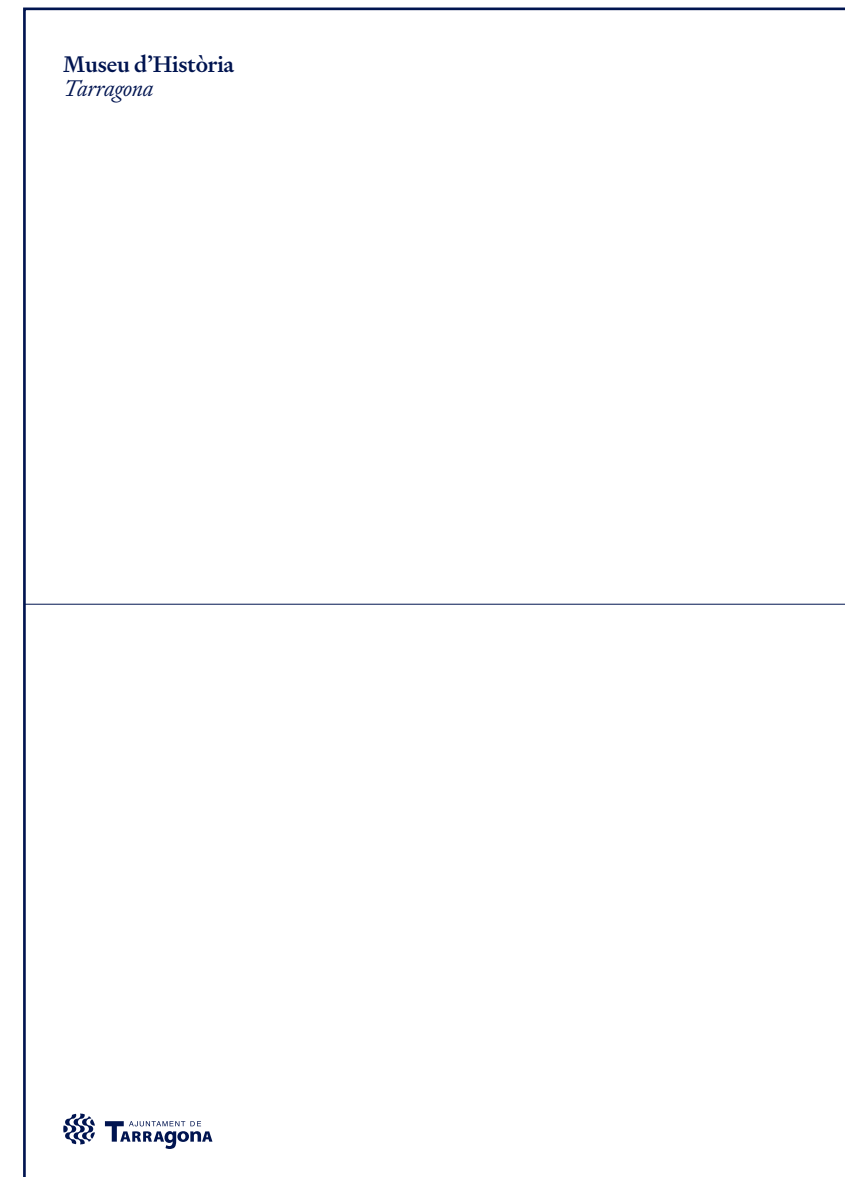
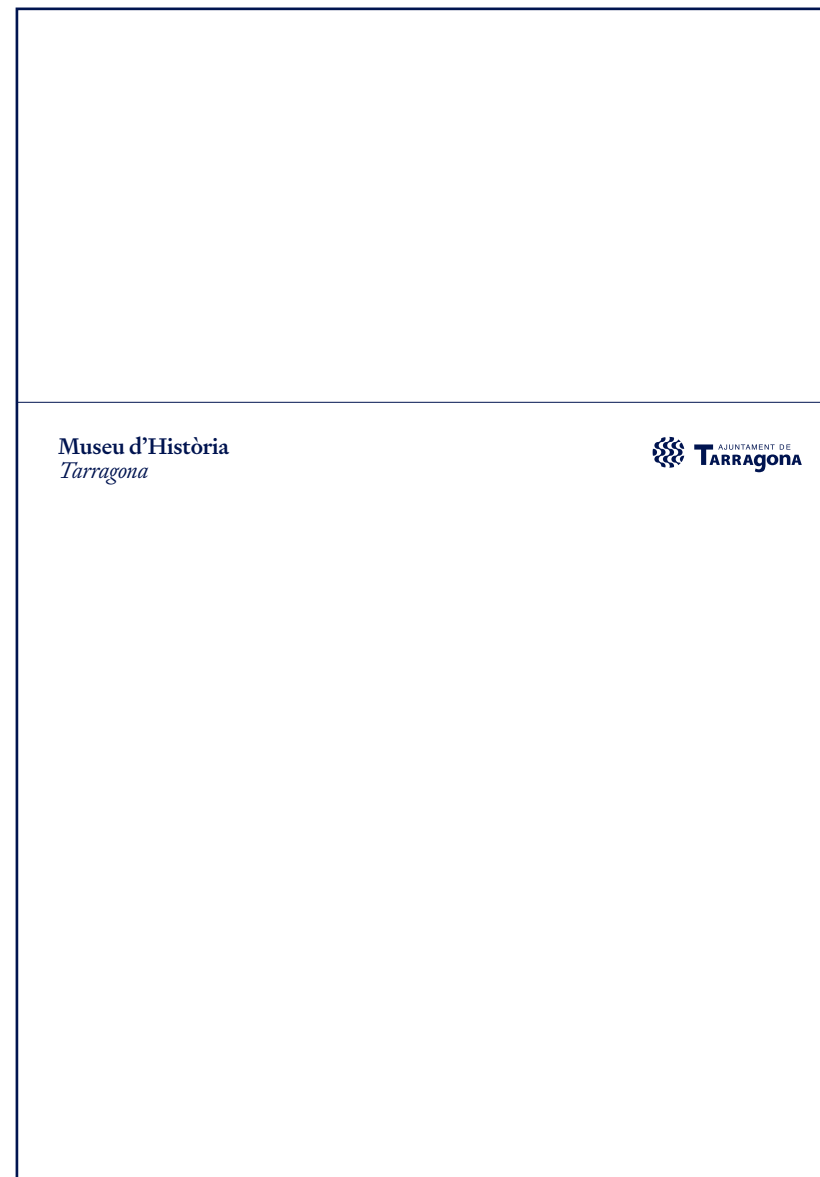
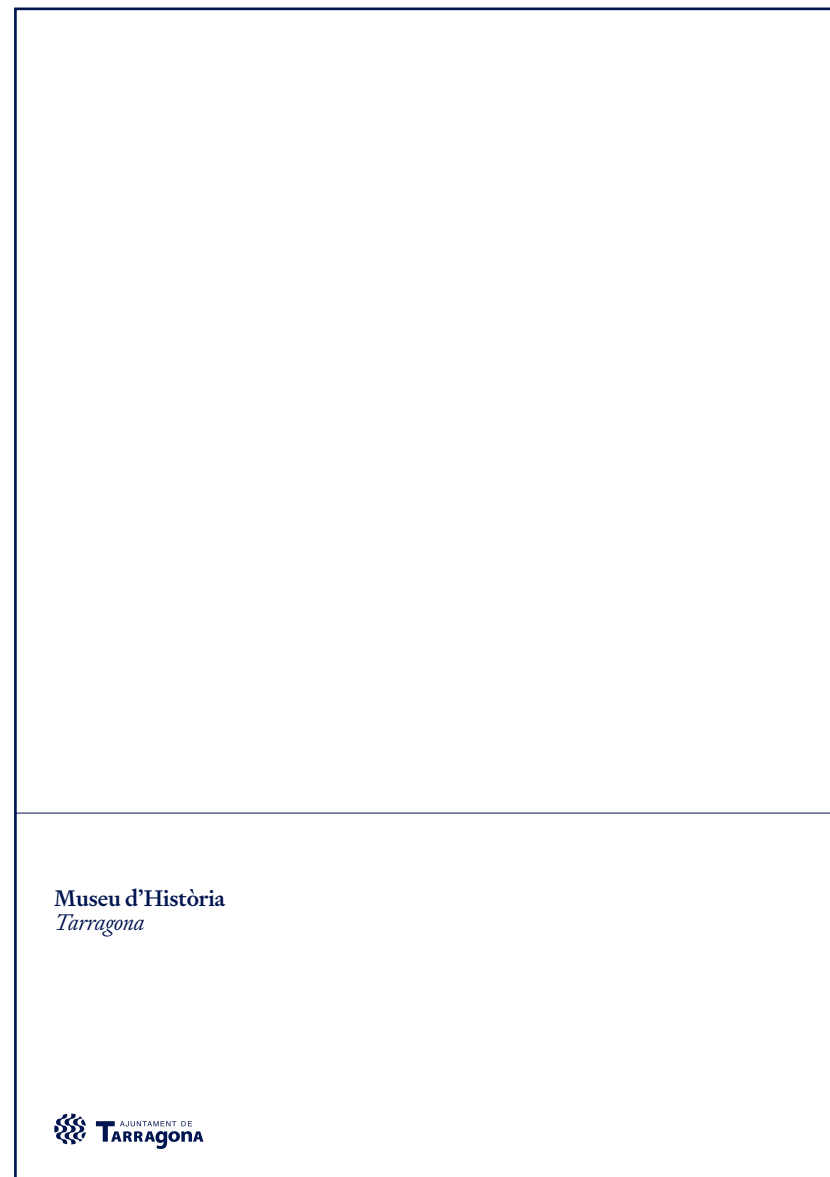
Sistema

Per tal de respondre a les diferents necessitats de la comunicació del Museu d'Història de Tarragona, s'estableix un sistema entre el logotip, l'isotip, els colors i els recursos que permet múltiples solucions.

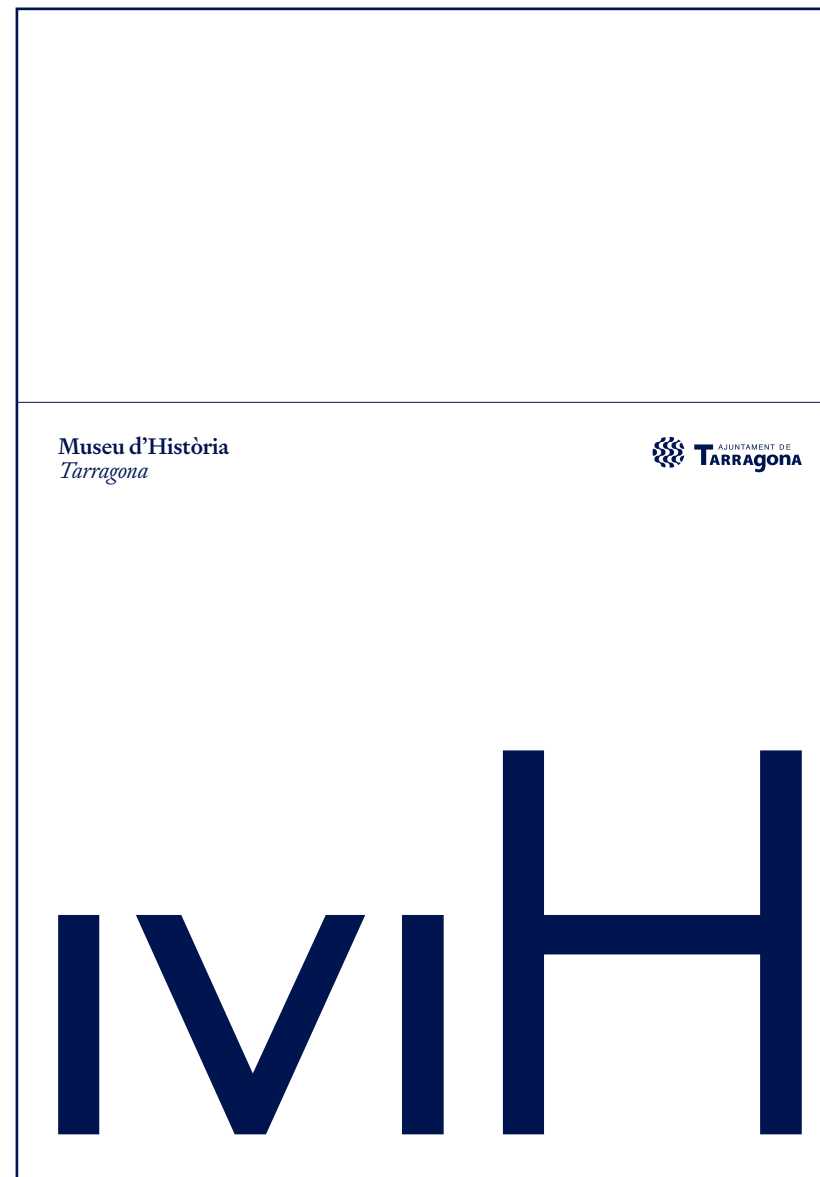
6. Comunicació

Sistema

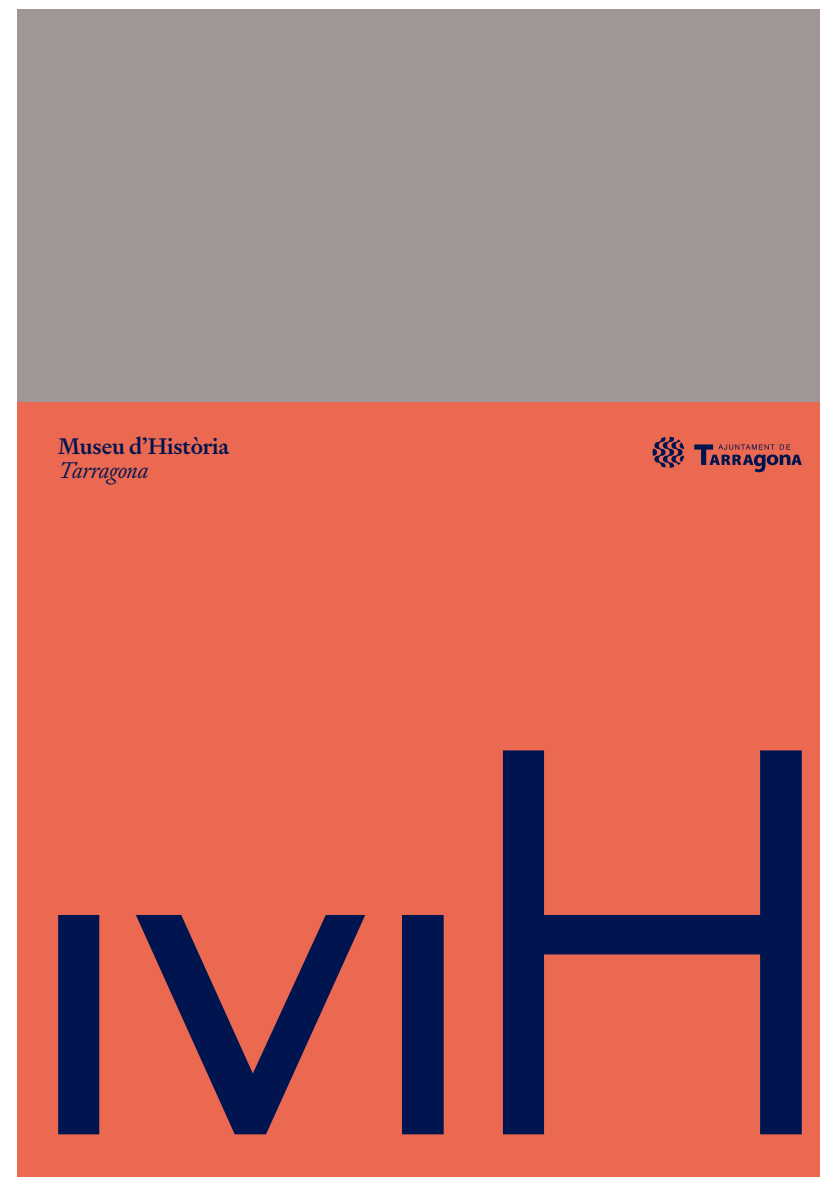
6. Comunicació

Sistema

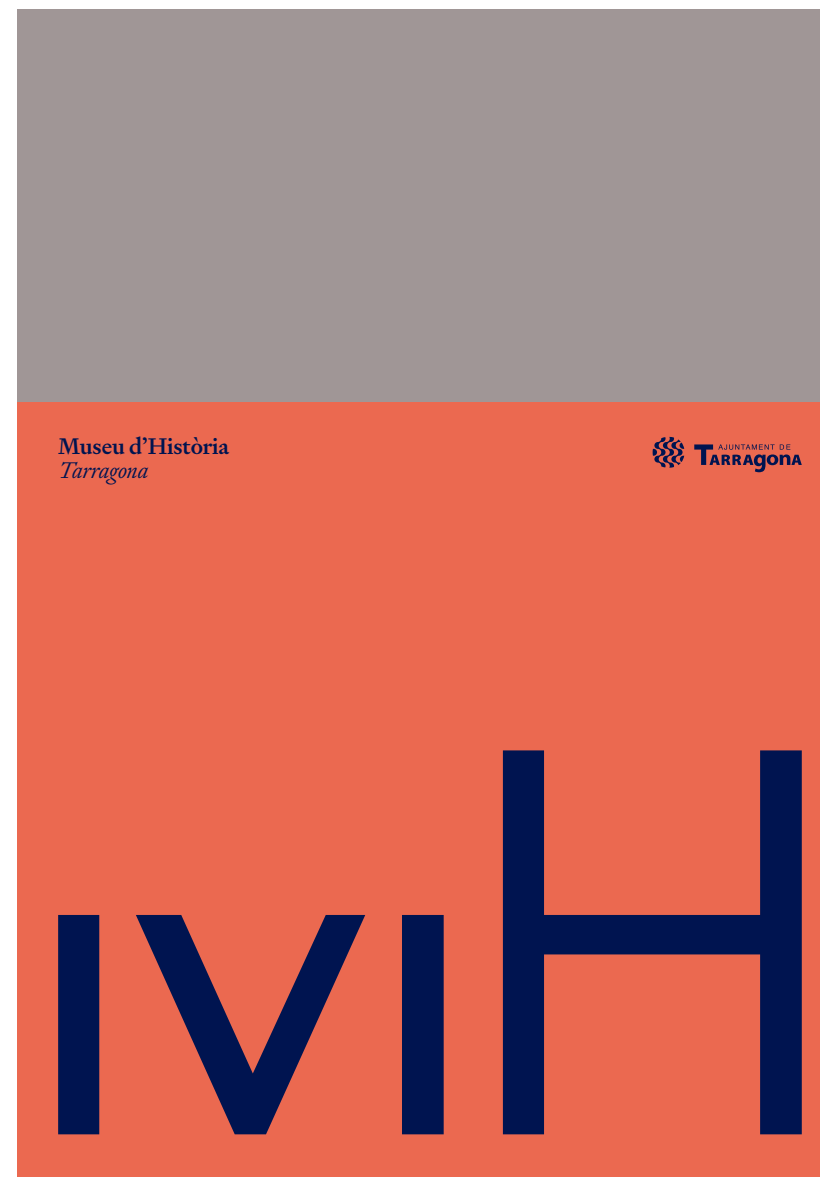
6. Comunicació

Sistema

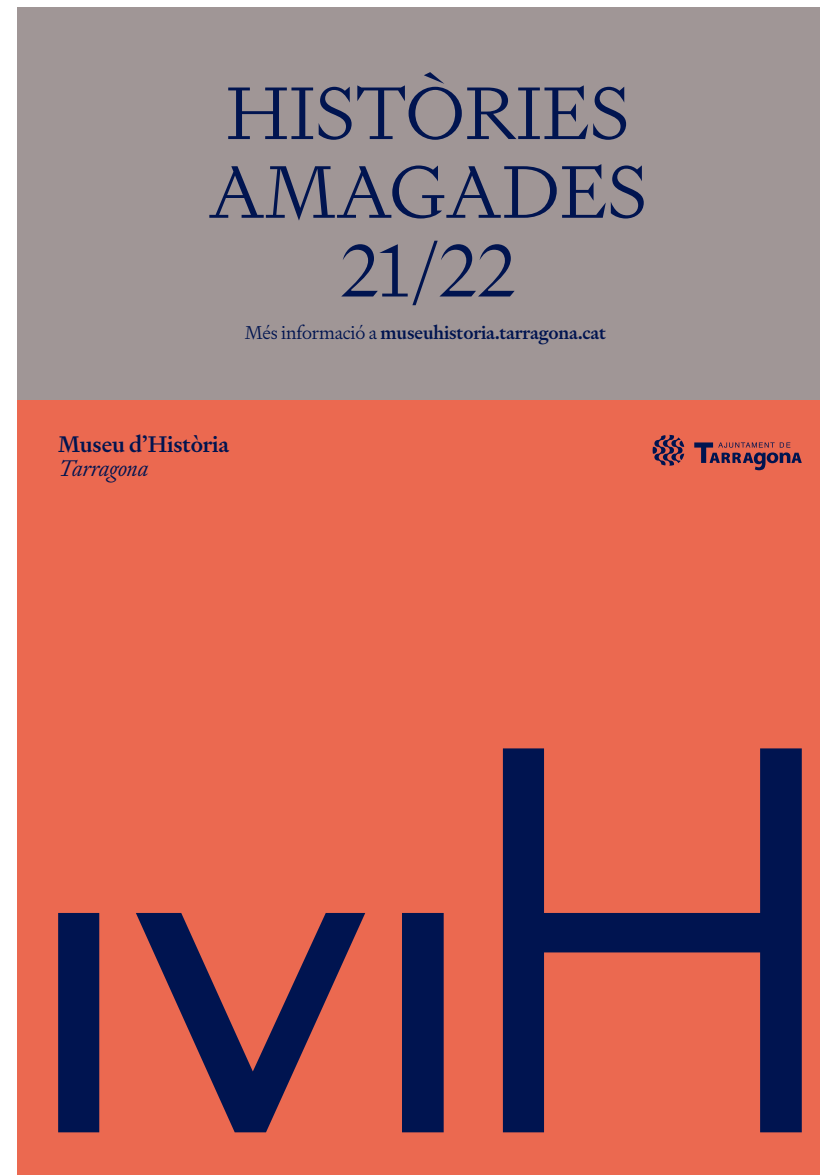
6. Comunicació

Sistema

6. Comunicació

Sistema

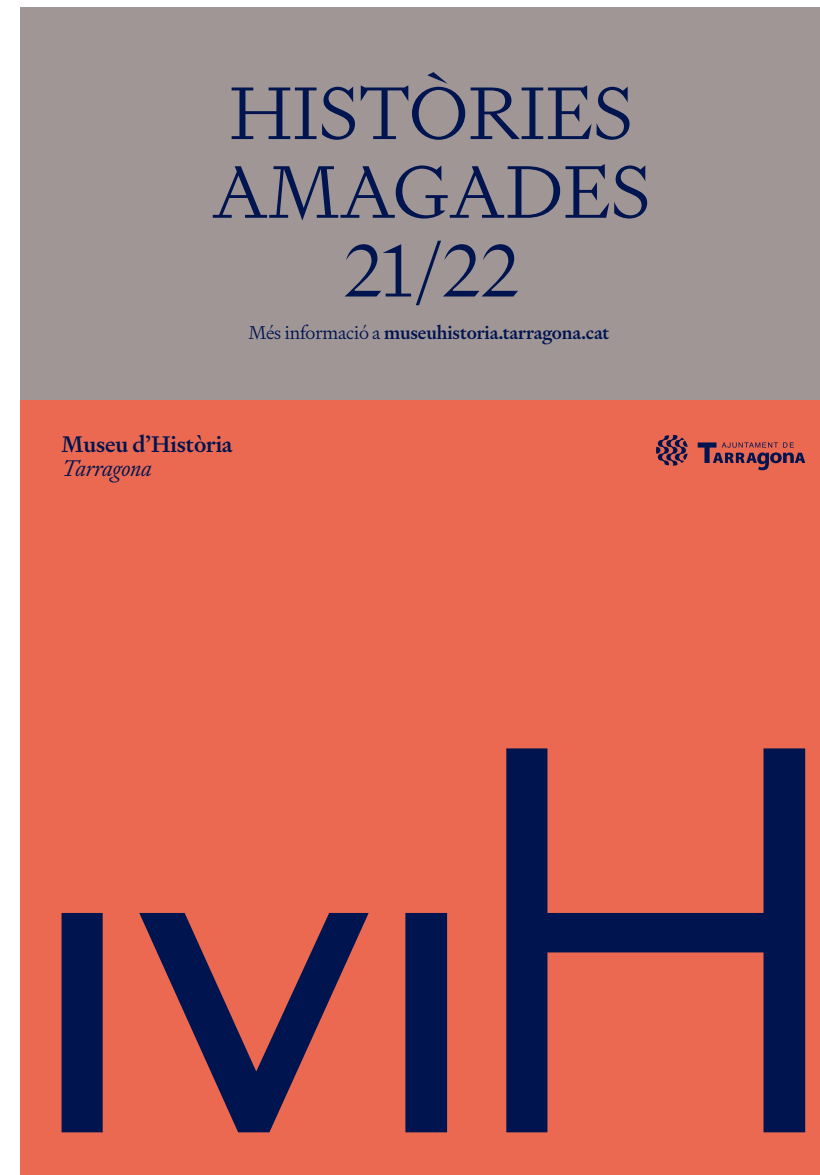
6. Comunicació

Aplicacions

A continuació es mostren diversos exemples en què s'utilitza el sistema anterior per realitzar diferents peces de comunicació.

6. Comunicació

Aplicacions

6. Comunicació

Aplicacions – Itineraris

6. Comunicació

Aplicacions – Rollup

Format: 85×200mm
Escalat: 10%

---

82 Identitat digital

---

83 Formats

85 Signatura digital

87 Perfils de xarxes

90 Favicon del web

91 Marca aplicada al web

94 Audiovisuals

---

7. Identitat digital

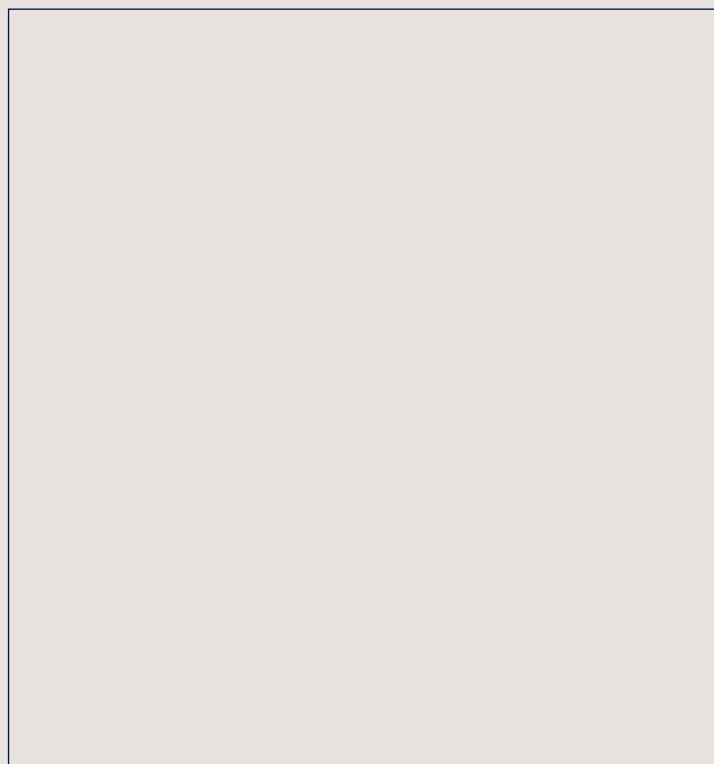
La identitat a les aplicacions digitals es pot visualitzar de diferents maneres en funció del format i les característiques tècniques.

Definim a continuació els diferents formats: signatura digital, perfil de xarxes, favicon del web i la marca aplicada al web.

7. Identitat digital

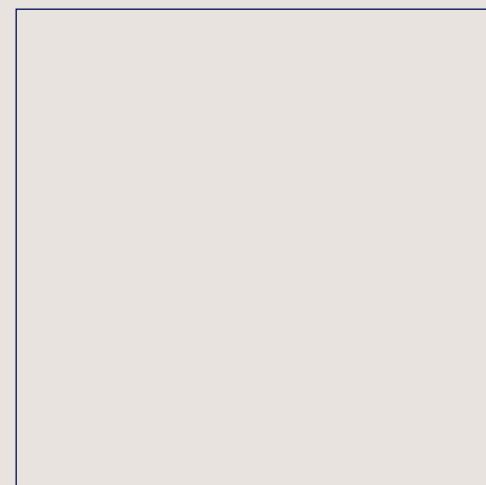
Formats

280 × 298 px

Signatura digital

180 × 180 px

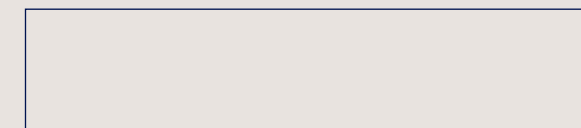
Perfil de xarxes

32 × 32 px

Favicon del web

210 × 46 px

Marca aplicada al web

7. Identitat digital

Signatura digital

La signatura digital està realitzada en HTML. Així podem disposar de diferents elements: la marca, el text i els enllaços.

7. Identitat digital

Signatura digital

Cristòfor Salom Garreta
Patrimoni Històric
csalom@tarragona.cat

Cavallers, 14
Tarragona – C.P 43003
Tel 977 296 100 Ext 7308
museuhistoria.tarragona.cat

Museu d'Història
Tarragona

IVIH

---

7. Identitat digital

Perfils de xarxes

En els entorns digitals hi ha múltiples inputs. Per aquest motiu, per al perfil de xarxes s'utilitzarà l'isotip amb els colors corporatius. No hi ha de sortir el logotip perquè sempre apareix amb l'element de text descriptiu de la mateixa plataforma.

7. Identitat digital

Perfils de xarxes

Museu d'Història
13 h

Museu d'Història
museuhistoria.tarragona.cat

7. Identitat digital

Perfils de xarxes

7. Identitat digital

Favicon de la web

7. Identitat digital

Marca aplicada a la web

Al web s'aplicarà la identitat com es mostra a continuació, amb dos possibles reduccions: primer en textual amb el logotip i després l'isotip com a mínima expressió.

7. Identitat digital

Marca aplicada a la web

Possible proporció de la marca a la capçalera, pendent de determinar amb tots els elements.

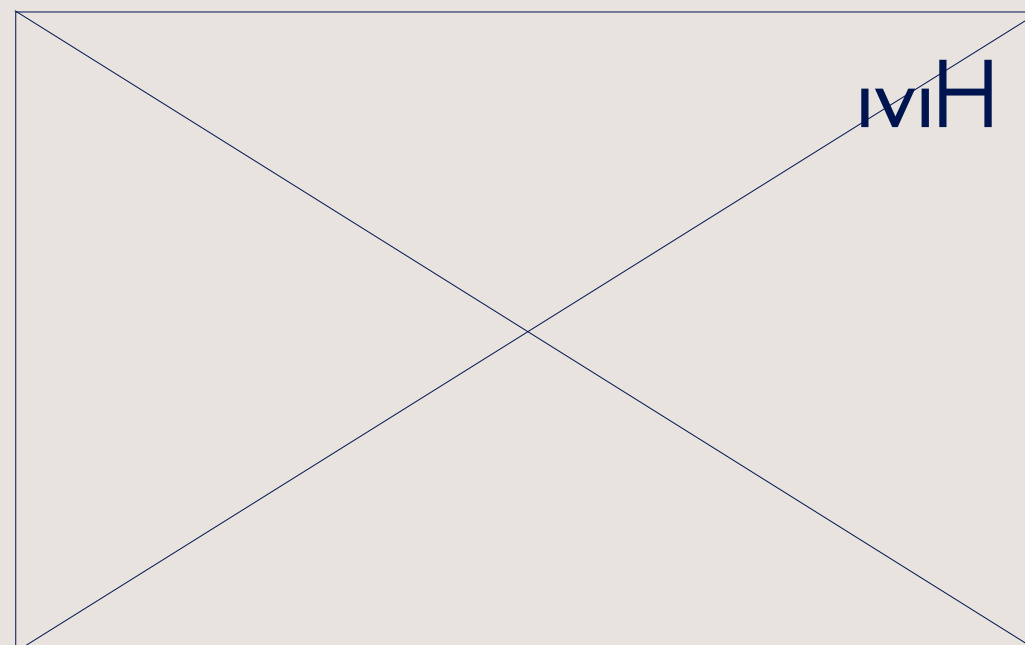
7. Identitat digital

Marca aplicada a la web

7. Identitat digital

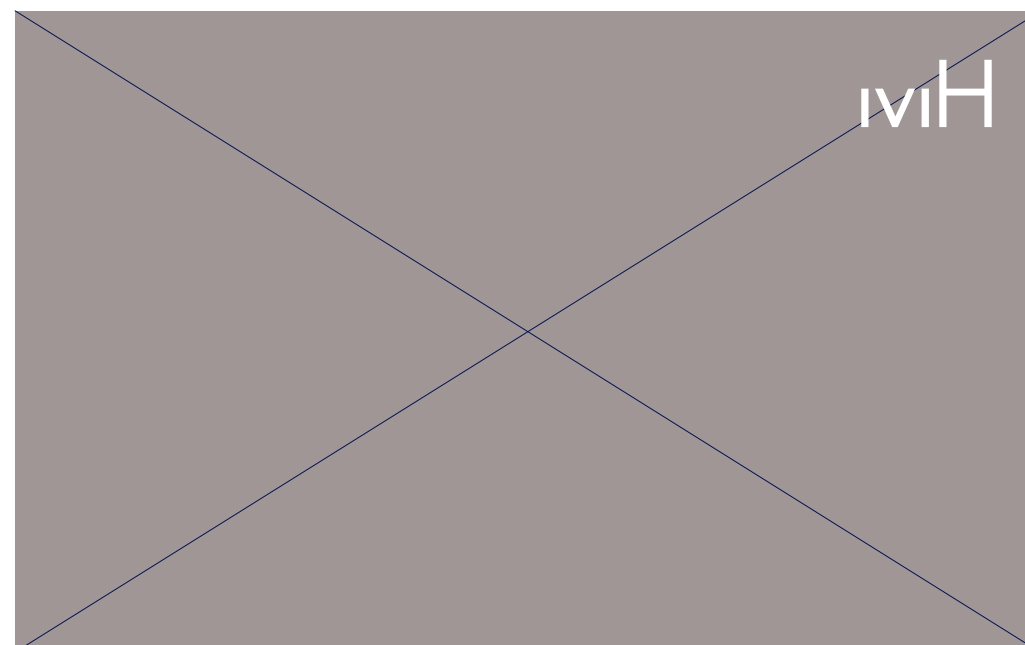
Audiovisuals

Format: 1280x800px
Escalat: 30%

7. Identitat digital

Audiovisuals

Format: 1280×800px
Escalat: 30%

---

96 Senyalització

---

97 Formats

98 Convivència

99 Tipus I

101 Tipus II

103 Tipus III

105 Tipus IV

106 Tipus V

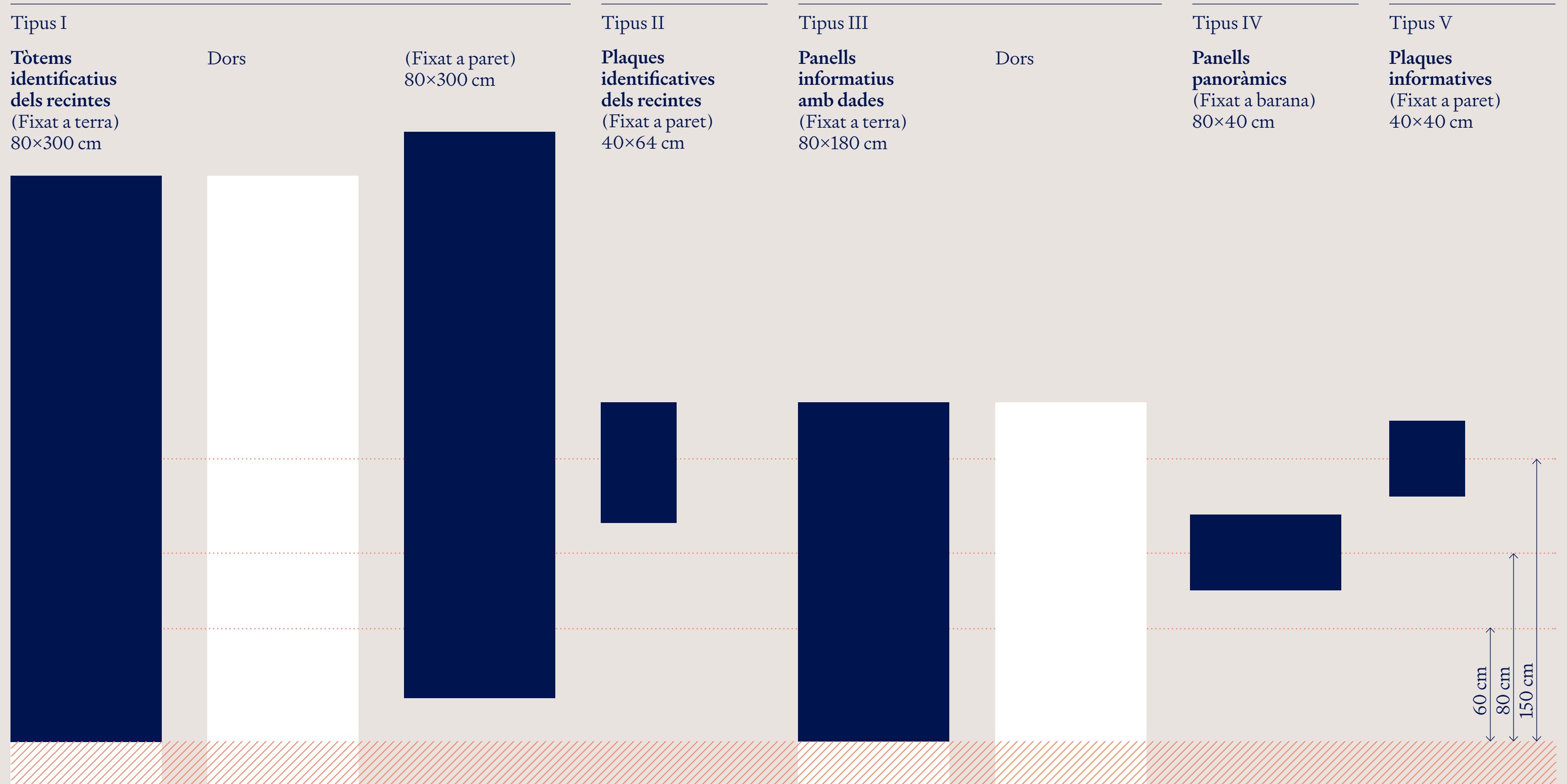

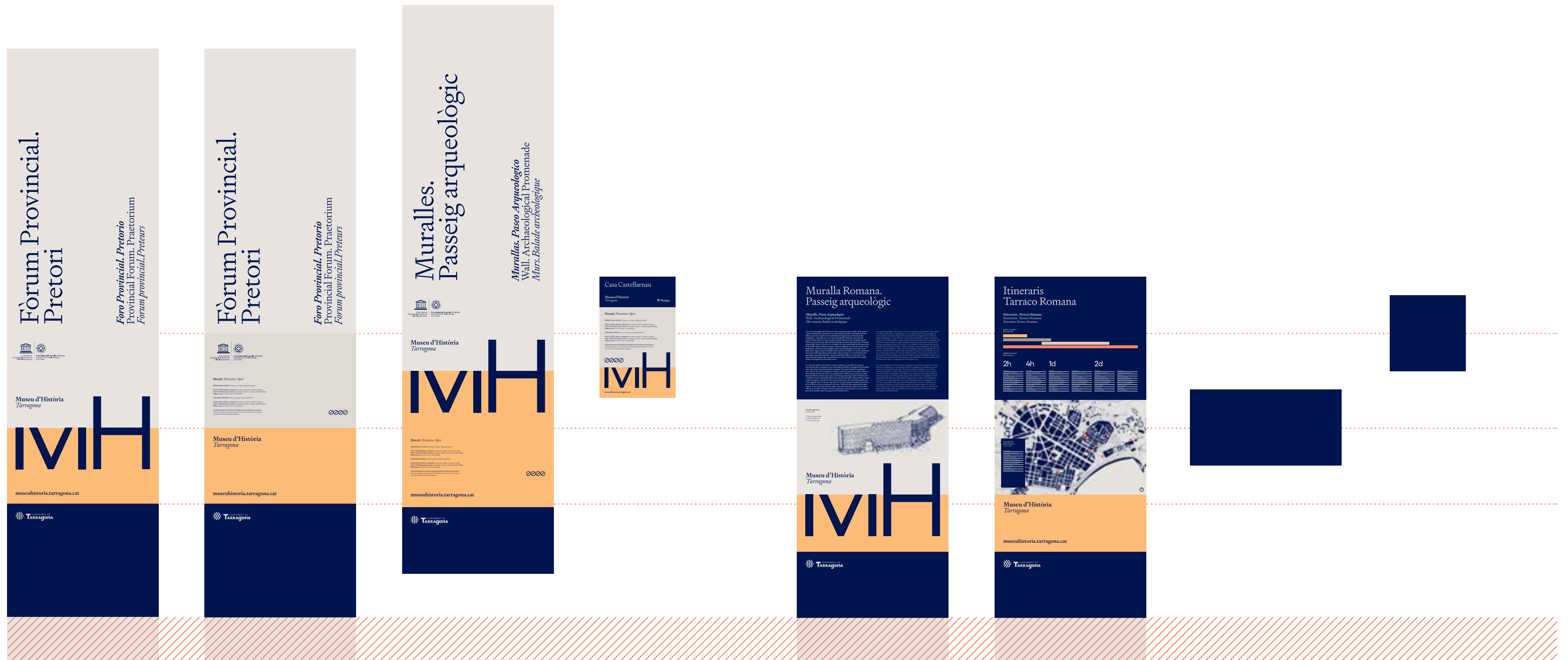
8. Senyalització

Formats

8. Senyalització

Convivència

8. Senyalització

Tipus I – Tòtems identificatius dels recintes

Tòtems que serviran per identificar i informar dels horaris d'obertura dels recintes del Museu d'Història de Tarragona.

Es tracta dels situats a les entrades de: Muralles Passeig Arqueològic (Portal del Roser), Muralles Passeig Arqueològic (Passeig Torroja), Pretori (pl. del Rei), Circ romà (Rambla Vella), Anfiteatre, Fòrum de la Colònia.

8. Senyalització

Tipus I – Tòtems identificatius dels recintes

A
(Fixat a terra)
80×300 cm

B
(Fixat a paret)
80×300 cm

A

B

8. Senyalització

Tipus II – Plaques identificatives dels recintes

Plaques identificatives que també serviran per informar dels horaris d'obertura d'alguns dels recintes visitables del Museu d'Història de Tarragona.

Es tracta dels situats a les entrades de: Casa Castellarnau, Casa Canals i l'Antic Ajuntament.

8. Senyalització

Tipus II – Plaques identificatives dels recintes

(Fixat a paret)
40×64 cm

8. Senyalització

Tipus III – Panells informatius

Panells informatius que contenen explicacions sobre els elements patrimonials a què fan referència. Aniran acompanyats d'un plànol de situació i on s'indicaran els elements principals/itineraris de visita i també contindran informació gràfica.

8. Senyalització

Tipus III – Panells informatius

Muralla Romana. Passeig arqueològic

Muralla. Paseo Arqueológico
Wall. Archaeological Promenade
Mur romain. Balade archéologique

Les restes més antigues de la Tarraco romana corresponen a les muralles, de les quals es conserven dos trams. La primera va ser construïda cap al 200 aC, protegint el recinte militar romà situat a la part més elevada del turó tarragonès. És una obra de pedra monumental –aproximadament 4 metres d'ample i 6 d'altura, reforçada amb torres de major alçada. La torre situada a l'extrem més elevat és la coneguda torre de Minerva, que conserva un relleu d'època dionisiaca romana i que es pot veure al Passeig Arqueològic. Entre el 150 i 125 aC es va ampliar el recinte emmurallat amb la segona fase de la muralla. El punt més destacat correspon a aquesta ampliació, una obra de carreus –aproximadament sobre un sòcol de maigalló, que té una amplada entre 5 i 6 metres i una altura de 12. Aquesta zona de muralla avança a la torre de Minerva, la seva construcció va fer que el relleu de la dreta quedés inclinat en època romana. No va ser fins l'any 1912 que, després d'una col·lecció que va portar la muralla, el relleu va ser descobert. En aquest tram de la segona fase, a poca distància es conserva l'única porta de la muralla romana, la coneguda com Porta dels Socors.

Les restes més antigues de la Tarraco romana corresponen a les muralles, de les quals es conserven dos trams. La primera va ser construïda cap al 200 aC, protegint el recinte militar romà situat a la part més elevada del turó tarragonès. És una obra de pedra monumental –aproximadament 4 metres d'ample i 6 d'altura, reforçada amb torres de major alçada. La torre situada a l'extrem més elevat és la coneguda torre de Minerva, que conserva un relleu d'època dionisiaca romana i que es pot veure al Passeig Arqueològic. Entre el 150 i 125 aC es va ampliar el recinte emmurallat amb la segona fase de la muralla. El punt més destacat correspon a aquesta ampliació, una obra de carreus –aproximadament sobre un sòcol de maigalló, que té una amplada entre 5 i 6 metres i una altura de 12. Aquesta zona de muralla avança a la torre de Minerva, la seva construcció va fer que el relleu de la dreta quedés inclinat en època romana. No va ser fins l'any 1912 que, després d'una col·lecció que va portar la muralla, el relleu va ser descobert. En aquest tram de la segona fase, a poca distància es conserva l'única porta de la muralla romana, la coneguda com Porta dels Socors.

Les restes més antigues de la Tarraco romana corresponen a les muralles, de les quals es conserven dos trams. La primera va ser construïda cap al 200 aC, protegint el recinte militar romà situat a la part més elevada del turó tarragonès. És una obra de pedra monumental –aproximadament 4 metres d'ample i 6 d'altura, reforçada amb torres de major alçada. La torre situada a l'extrem més elevat és la coneguda torre de Minerva, que conserva un relleu d'època dionisiaca romana i que es pot veure al Passeig Arqueològic. Entre el 150 i 125 aC es va ampliar el recinte emmurallat amb la segona fase de la muralla. El punt més destacat correspon a aquesta ampliació, una obra de carreus –aproximadament sobre un sòcol de maigalló, que té una amplada entre 5 i 6 metres i una altura de 12. Aquesta zona de muralla avança a la torre de Minerva, la seva construcció va fer que el relleu de la dreta quedés inclinat en època romana. No va ser fins l'any 1912 que, després d'una col·lecció que va portar la muralla, el relleu va ser descobert. En aquest tram de la segona fase, a poca distància es conserva l'única porta de la muralla romana, la coneguda com Porta dels Socors.

Detalls explicatius (clicar a l)

1. Passeig Arqueològic
2. Torre de Minerva
3. Porta dels Socors

Museu d'Història Tarragona

AJUNTAMENT DE TARRAGONA

Itineraris Tarraco Romana

Itinerarios. Tarraco Romana
Itineraries. Tarraco Romana
Itinéraires. Tarraco Romana

Explicació gràfica dels itineraris

Explicació textual dels itineraris

2h	4h	1d	2d
<p>Itinerari</p> <p>Itinerario</p> <p>Itinéraire</p>	<p>Itinerari</p> <p>Itinerario</p> <p>Itinéraire</p>	<p>Itinerari</p> <p>Itinerario</p> <p>Itinéraire</p>	<p>Itinerari</p> <p>Itinerario</p> <p>Itinéraire</p>
<p>Itinerari</p> <p>Itinerario</p> <p>Itinéraire</p>	<p>Itinerari</p> <p>Itinerario</p> <p>Itinéraire</p>	<p>Itinerari</p> <p>Itinerario</p> <p>Itinéraire</p>	<p>Itinerari</p> <p>Itinerario</p> <p>Itinéraire</p>

Mapa dels punts d'interès (clicar a l)

Museu d'Història Tarragona

museuhistoria.tarragona.cat

AJUNTAMENT DE TARRAGONA

(Fixat a terra)
80x180 cm

8. Senyalització

Tipus VI – Planells panoràmics

Planells panoràmics que contenen explicacions sobre els elements patrimonials a què fan referència. Són panells que es fixen a la barana i no necessiten peu.

Es troben 4 situats al Circ (c. de l'Enrajolat, c. del Trinquet Vell, Casa dels Militars, visori Porta Triumphalis), i a la Reserva Arqueològica del c. Eivissa-Camí de la Fonteta (c. de Francesc Bastos, avda. Vidal i Barraquer).

8. Senyalització

Tipus IV – Plaques informatives

Plaques situades a la façana d'edificis històrics amb una informació bàsica (al projecte de senyalització del PIPA denominades “plaques commemoratives”).

Museu d'Història *Tarragona*

Cavallers, 14
Tarragona – C.P. 43003
Tel 977 296 100 Ext 7308
museuhistoria.tarragona.cat